

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

مدارس دو نوبته طراحی و اجرا برای اثربخشی هزینه‌ها

مترجمان:

طاهره عدل‌بند، غلامرضا گرای‌نژاد

سرشناسه	: بری، مارک، ۱۹۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	Bray, Mark مدارس دو نوبته: طراحی و اجرا برای اثربخشی هزینه‌ها / [مارک بری]؛ مترجمان طاهره عدل‌بند، غلامرضا گرای‌نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان برنامه و بودجه کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۵ص: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۳-۲۰۱-۲
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: Double-shift schooling: design and operation for cost-effectiveness ,3rd ed., c2008.
موضوع	: مدرسه‌های دو نوبته — هزینه کارایی
موضوع	: Double shifts (Public schools) -- Cost effectiveness
موضوع	: برنامه‌های مدارس — هزینه کارایی
موضوع	: Schedules, School -- Cost effectiveness
موضوع	: مدرسه — مدیریت و سازماندهی
موضوع	: School management and organization
موضوع	: برنامه‌ریزی آموزشی
موضوع	: Educational planning
شناسه افزوده	: عدل‌بند، طاهره، ۱۳۴۰ - مترجم
شناسه افزوده	: گرای‌نژاد، غلامرضا، ۱۳۳۶ - مترجم
شناسه افزوده	: سازمان برنامه و بودجه کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات
رده‌بندی کنگره	: LB۳۰۳۲
رده‌بندی دیویی	: ۳۷۱/۲۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۶۵۳۸۱

مدارس دو نوبته: طراحی و اجرا برای اثربخشی هزینه‌ها

ناشر: سازمان برنامه و بودجه کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۵۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چارچوب برنامه‌ریزی آموزشی	۷
پیش‌گفتار	۹
تقدیر و تشکر	۱۱
مقدمه	۱۳
بخش اول - چارچوبی برای تجزیه و تحلیل	۱۹
فصل اول - الگویی برای آموزش دونوبته	۲۱
فصل دوم - مفاهیم تجزیه و تحلیل هزینه	۲۹
بخش دوم - تعیین سیاست	۳۷
فصل سوم - عوامل اقتصادی	۳۹
فصل چهارم - عوامل آموزشی	۴۹
فصل پنجم - عوامل اجتماعی	۶۳
بخش سوم - ایجاد شرایط برای عملیاتی شدن مدارس در نوبت	۶۹
فصل ششم - سازماندهی آموزشی و برنامه ساعات درسی	۷۱
فصل هفتم - کارکنان و مدیریت	۸۹
فصل هشتم - کیفیت	۹۵
بخش چهارم - نتیجه‌گیری	۱۰۳
فصل نهم - الگوهای جایگزین و اثربخشی هزینه	۱۰۵

چارچوب برنامه‌ریزی آموزشی

مطالب این مجموعه مناسب برای دو گروه از مخاطبان است. گروهی که درگیر برنامه‌ریزی آموزشی و اجرا در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه هستند و گروهی همچون صاحب‌منصبان ارشد دولتی و سیاستگذاران که دارای تخصص کمتری بوده و به دنبال درکی عام‌تر از برنامه‌ریزی آموزشی و نحوه ارتباط آن با توسعه کلان ملی می‌باشند. این مطالب همچنین مورد درخواست برای مطالعه شخصی یا برنامه‌های آموزشی رسمی می‌باشد.

از سال ۱۹۶۷ که انتشار یکسری از این مطالب شروع گردید، اقدامات و مفاهیم برنامه‌ریزی آموزشی دچار تغییرات مهمی گردید. بسیاری از فروضی که مبنای تلاش‌های اولیه برای منطقی نمودن فرآیند توسعه آموزش قرار گرفته بودند، مورد نقد قرار گرفته و یا رها شده بودند. هنوز هم حتی اگر به روشنی ثابت شده باشد که برنامه‌ریزی متمرکز اجباری غیر قابل‌انعطاف نامناسب است، این به معنای رد تمامی اشکال برنامه‌ریزی نیست. در مقابل، به منظور هدایت سیاستگذاران و تصمیم‌گیران آموزشی ضرورت جدی دارد، داده‌ها، ارزیابی کارایی برنامه‌های موجود، الزام به انجام گستره وسیعی از مطالعات، آینده‌پژوهی و انتشار جدل و گفتگوی گسترده در این زمینه‌ها، حتی شدیدتر از قبل می‌شود. هیچ فردی بدون ارزیابی، سنجش کنونی، تعیین اهداف کلان، تدارک ابزار دستیابی به آنها و نظارت بر هرآنچه که انجام می‌شود، قادر به انتخاب‌های سیاسی منطقی نخواهد بود. بنابراین برنامه‌ریزی شیوه‌ای برای سازماندهی یادگیری از طریق طراحی، هدف‌گذاری، اقدام و اصلاح می‌باشد. در حال حاضر قلمرو برنامه‌ریزی آموزشی گسترش یافته است و علاوه بر نظام آموزش رسمی، سایر فعالیتهای آموزشی مهم دیگر در مجموعه آموزشی غیررسمی را نیز در بر می‌گیرد و گاهی اوقات توجه فزاینده نسبت به کیفیت فرایندهای آموزشی کامل‌تری را بی‌نقص و نظارت بر نتایج آنها، به عنوان مکمل و یا حتی جایگزین مطرح شده است. در نهایت اینکه، برنامه‌ریزان و مجریان آموزشی نسبت به اهمیت راهبردهای اجرایی و نقش سازوکارهای تنظیمی شامل انتخاب شیوه‌های تأمین مالی و فرایندهای آزمون و گواهی تأیید، آگاه‌تر شده‌اند. موضوع مورد نظر برنامه‌ریزان، دو زمینه صحت و درستی ابعاد تجربی و قابل مشاهده آموزش و کمک به تعریف راهبردهای مناسب برای تغییر را در بر می‌گیرد.

اهداف این مطالب شامل نظارت بر تحول و تغییر در سیاست‌های آموزشی و اثر آنها بر الزامات

آموزشی؛ توجه به مسائل موجود برنامه‌ریزی آموزشی و تجزیه و تحلیل آنها در بستر وضعیت اجتماعی و تاریخی‌اشان؛ و انتشار آن دسته از روش‌شناختی‌های برنامه‌ریزی است که هم در کشورهای توسعه یافته و هم در حال توسعه قابل اجرا می‌باشند. تجارب مختلف برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، منبعی قوی برای یادگیری است؛ تجربه افرادی که با مسائل مواجه شده، اهداف عینی را جستجو کرده، روش‌ها را آزمون نموده، به نتایج دست یافته و با آزمون نتایج، تمامی تحلیل‌های مناسب را ارائه می‌دهند.

مؤسسه به منظور کمک در زمینه برنامه‌ریزی آموزشی و سیاست‌گذاری، اقدام به شناسایی موضوعات به‌هنگام از اقصی نقاط جهان و تعیین یک هیئت تحریریه با اعتبار حرفه‌ای بالا در زمینه‌های مورد نظر، نمودار است. این سری از مقالات به دقت طراحی شده است اما هیچ تلاشی برای دوری جستن از اختلافات، یا حتی تضاد در دیدگاه‌ها، توسط نویسندگان انجام نشده است. مؤسسه تمایلی به تحمیل هیچ عقاید رسمی ندارد. همچنین در حالی که مسئولیت دیدگاه‌ها با نویسندگان است و ممکن است که سازمان یونسکو و یا مؤسسه بین‌المللی برنامه‌ریزی آموزشی موافق این دیدگاه‌ها نباشند اما از طرفی آنها در مجموعه‌ای از ایده‌های بین‌المللی، حمایت می‌نمایند. در واقع، مقصود از این سری مقالات، انعکاس تجارب و اندیشه‌های گوناگون ارائه شده توسط نویسندگان مختلف از گستره وسیعی از زمینه‌هاست و فرصتی را برای بیان دیدگاه‌های آنها نسبت به تغییر نظریه‌ها و اقدامات در برنامه‌ریزی آموزشی، تأیید می‌دهد.

مارک بری

رئیس مؤسسه بین‌المللی برنامه‌ریزی آموزشی